

ואוצרותיהם

אמלא

עריכה: א. אבינועם

פרשת חיי שרה | 15 | מאת הרב יוסף גבאי

מאוצר הפרשה

פנינים מהפרשה

ויהיו חיי שרה. "ויהיו" בגימטריא 37 כי שנים אלו היו עיקר השנים הטובות של שרה אמנו, משנולד יצחק עד שמתה שרה היו 37 שנים. וכן "יוחי יעקב". "יוחי" בגימטריא 34 אלו היו עיקר השנים הטובות של יעקב אבינו כשהיה עם יוסף 17 שנה עד שנמכר למצרים, 17 שנה כשראהו במצרים.

"ויבוא אברהם לספוד לשרה ולבכיתה". "ידוע שיש במילה ולבכיתה כ' זעירא. ובא לרמוז שידוע שלאברהם אבינו בת היתה ושמה "בכל". וידוע שביום שנפטרה שרה נפטרה גם בתה "בכל". ואברהם הספיד גם את שרה וגם את בתה. וזהו "לבכיתה" - את שרה, ואם נוריד את הכ' זעירא ישאר אותיות "ולביתה" - דהיינו שהספיד גם את בתה" (אן רווה).

"ארבע מאות שקל ביני ובינך מה היא". אפשר לפרש על פי רמז, כי האות האמצעית של התיבה אברהם היא "ר" בגימטריא 200 וכמו כן האות האמצעית של התיבה עפרון היא גם "ר" בגימטריא 200 נמצא ביחד עולה 400, וזהו מה שהתכוון עפרון לומר שארבע מאות שהם האותיות הנמצאים בין אותיות השם שלך ובין אותיות השם שלי עולה כמספר הזה - ביני ובינך מה היא...?

"וה' ברך את אברהם בכל". פירש רש"י "בכל" בגימטריא "בן", ויש אומרים שהיתה לו בת ששמה "בכל". "בכל" בגימטריא "בן". שואלים למה צריך גימטריא, שיהיה כתוב "וה' ברך את אברהם בבן", ומפרשים שמי שיש לו בן צדיק כמו יצחק אבינו כבר יש לו הכל, וזה הפירוש שהתברך בכל...!

חז"ל אומרים שלושה שאלו שלא כהוגן, אליעזר אמר הנערה אשר תאמר שתה וגם גמליך אשקה וזה שלא כהוגן, שאולי תצא חוגרת. שאול המלך אמר מי שיהרוג את גולית אתן לו את בתי, וזה שלא כהוגן שאולי יהיה זה בעל מום ועלתה בידם. אבל יפתח שאל שלא כהוגן ולא הצליח, שהוכרח להקריב את בתו לעולה. ושלושתם מרומזים בטעם המקרא "שלשלת" בתיבה "ויאמר" שמנגנים שלושה סילסולים.

"ומשמע ודומה ומשא וחדד ותימא יטור נפיש וקדמה". שמות בני ישמעאל אלה רומזים לדרך לימוד התורה - ראשית "ומשמע" תשמע דברי התורה, "ודומה" - תתבונן בדומיה בדברים ובעיון, ואח"כ "ומשא" תישא ותיתן בדברים, "וחדד" - הבא חידודים, "ותימא" - תמיהות ושאלות, "יטור ונפיש" - יתרות וחסרות... ואל תעצור בלימוד אלא "וקדמה"...! [בן איש חי]

מה' אשה לאיש - אפילו בהסתרה

נאמר במדרש (בראשית רבה ויצא): "מצינו בתורה בנביאים ובכתובים שאין זיווג של אדם אלא מן הקב"ה" מן התורה: "ויען לבן ובתואל ויאמרו מה' יצא הדבר" (בראשית כד, ג - על יצחק ורבקה).

מן הנביאים: "ואביו ואמו לא ידעו כי מה' היא" (שופטים יד, ד - על שמשון והאישה הפלישתית).

מן הכתובים: "בית והון נחלת אבות, ומה' אשה משפלת" (משלי יט, יד). מדוע נדרשו חז"ל להביא שלוש ראיות נפרדות? ה"פה תואר" מבאר ששלוש הראיות נדרשו כדי להוכיח שההשגחה פועלת בכל מצב, גם במקרים המורכבים שנראים כטעות אנושית.

1. זיווג של פשרים: עדות התורה

מן התורה: "ויען לבן ובתואל ויאמרו: מה' יצא הדבר" (בראשית כד, ג). זוהי הראיה הבסיסית: בסיפור יצחק ורבקה, החיבור הטהור והמושלם נשלח בהשגחה גלויה ומופלאה.

2. זיווג לצרף נסתר: עדות הנביאים

מן הנביאים: "ואביו ואמו לא ידעו כי מה' היא" (שופטים יד, ד). שמשון בחר להתחתן עם האישה הפלשתית, בחירה שנראית כמעשה יצר שאינו הולם. הכתוב אומר בהדגשה: "כי מה' היא". אף שזוהו זיווג רע מצד עצמו, הוא נעשה לצרף נסתר וגבוה (להתגרות ולנקום בפלשתים), ובכך מוכיח שגם בחירות מוטעות נכללות בתכנית ההשגחה.

3. זיווג כמתנת חסד: עדות הכתובים

מן הכתובים: "בית והון נחלת אבות, ומה' אשה משפלת" (משלי יט, יד). הראיה דנה בחסד ה': בעוד בית והון הם נחלת אבות טבעית, אשה משפלת היא מתנת שמים מיוחדת. הכתוב מכון למקרה שבו האיש אינו הגון דיו (או רודף ממון), ובכל זאת זוכה לאישה נבונה. זיווג זה ניתן בחסד, מתוך תקווה שתחזירהו למוטב (כמו אשת און בן פלת), ובכך מאשר שגם זיווגים הנעשים ממניעים חומריים מכוונים למעלה.

ויש אומרים עוד כי הזיווג בא לשלושה סוגים: או לשם שמים לקיום האנושי - ועל זה מביא ראיה מיצחק ורבקה, או לשם נוי וחשק, וכמו בשמשון והפלישתית שנפשו חשקה בה, או לשם ממון, ולזה מביא את הכתוב: "בית והון וגו'", כי כל אלה מיני הזיווג הם מה'.

בניין עדי עד: השיעור המפתיע של אליעזר ורבקה

בשליחותו למצוא אישה ליצחק, ביקש אליעזר סימן של חסד וטוב לב (שתציע מים לו ולגמליו). רבי אליהו לופיאן זצ"ל תמה: לאחר שראה ברבקה מידות נפלאות, מה ידע על יראת השמים שלה, שהיא העיקר? הייתכן שהנושא היסודי ביותר נשכח, במיוחד כשהיא באה מבית בתואל ולבן?

על פניו, נראה שאליעזר 'דילג' על העיקר. אך מתוך תמיהה זו, מלמד אותנו רבי אליהו לופיאן יסוד גדול וחידוש נפלא בעבודת האדם: נכון, היראה היא העיקר בעבודת השם, כפי שלמדנו מאברהם אבינו שנאמר לו לאחר כל הניסיונות: "עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה..." אבל, יש לדעת כי אדם שיש בו עדינות הנפש ומידות טובות, אף אם עדיין לא קנה את היראה במלואה, ישיג אותה בנקל כשיגיע להכרה בחיוביה!

הסיבה לכך היא שמי שיש לו מידות טובות – יש בו היסוד הבריא לבנות את עצמו ולהגיע לכל המדרגות הרוחניות הנעלות. לעומת זאת, המושחת במידותיו – זהו חולי רע ואיום. כל זמן שהמידות הרעות שולטות באדם, כל יגיעתו בעבודת ה' יתברך עלולה להיות לריק. לכן, אליעזר חיפש את היסוד הבריא ביותר שעליו ניתן לבנות.

זהו הלקח המעשי והנוקב עבורנו: הביטחון הטוב ביותר לנישואין יציבים ומאושרים, שנועדו להיות בניין עדי עד, הוא להתחבר עם אדם בעל מידות מזוקקות. ובראש כולן: מידת החסד וטוב הלב.

מי הוא בעל חסד אמיתי? השלם בפרטים: הוא מבצע חסד בשלימות ובתשומת לב לכל פרט קטן, מתוך השתדלות ללכת בדרכי ה'. הגמיש והוותרן: הוא מוכן לוותר על דברים מסוימים, ואף על ענייניו הפרטיים, כדי לעשות את הנכון והישר. המשוחרר מגעים: הוא אינו שחצן, גאוותן, אנוכי או עצלן – כי מידות שליליות אלו חוסמות את היכולת לתת לאחרים חלק מעצמם. המעשי והרגיש: הוא בעל אחריות, מעשי, מתחשב בזולת ורגיש לרגשותיהם של אחרים – שכן חסד ללא מידות אלו הוא חסד לקוי וחסר.

אלו הזוכים להיות שותפים לחיים עם אדם כזה – יש להם היסוד הבריא והבטוח לבנות עליו בית נאמן. לעומת זאת, נישואין החסרים מידות טובות עומדים על יסודות רעועים ונוטים לאומללות.

אם כן, כשאתם באים לחתום על "חוזה" הנישואין, זכרו את הלקח מבית אברהם: אל תחתמו בלי צירוף הערבות של מידות טובות מוכחות. חקרו ודרשו ובחנו בדרכים הגיוניות שהתורה מלמדת אותנו – כי החסד האמיתי הוא הבסיס שממנו צומחת היראה, ושעליו נבנה הבית היהודי כולו.

וכותב הגר"א בספרו "אבן שלמה" (פרק א, סעיף ב): "וכל עבודת ה' תלוי בתיקון המידות... ועיקר חיות האדם הוא להתחזק תמיד בשבירת המידות. ואם לאו – למה לו חיים?"

למה השמים בצבע תכלת? סוד הפיזור האלוך

למה השמיים בצבע תכלת ביום ושחורים לגמרי כשעולים לחלל? זו תופעה מדהימה שמוכיחה כמה מדויקת ויפה הבריאה. ההסבר כולו מסתכם במפגש פשוט ומתוכנן היטב בין אור השמש לבין האטמוספירה שלנו, תופעה שקוראים לה "פיזור ראיילי".

ההסבר המדעי: האוויר פשוט "מפזר" את הצבע

אור השמש שמגיע אלינו הוא למעשה אור לבן, מעין תערובת של כל צבעי הקשת. האטמוספירה, שהיא שכבת האוויר שמקיפה את כדור הארץ [כ-50 קילומטר], מלאה במולקולות קטנות של חנקן וחמצן. המולקולות האלה פועלות כמו פילטר מתוחכם:

- פיזור סלקטיבי (בררני): המולקולות הקטנות האלה מעדיפות לפזר ולזרוק לכל עבר רק את אורכי הגל הקצרים – בעיקר את הצבע הכחול והסגול. הן עושות את זה הרבה יותר טוב מאשר שהן מפזרות את הצבעים בעלי אורכי הגל הארוכים כמו אדום וצהוב.
- הצבע הכחול מציף את השמיים: ברגע שאור השמש חודר לאוויר, האור הכחול פשוט "נזרק" לכל כיוון. האור הכחול שמגיע לעיניים שלנו מכל נקודה בשמיים הוא זה שצובע לנו את כל הרקיע בתכלת.
- שקיעה לוהטת ואדום: בשעות הזריחה והשקיעה, אור השמש צריך לעבור דרך הרבה יותר אוויר כדי להגיע אלינו. במסע הארוך הזה, רוב האור הכחול הספיק כבר להתפזר ונעלם. מה ששורד ומצליח להגיע אלינו בקו ישר הם רק אורכי הגל הארוכים והחזקים – האדום והכתום, וזה מה שיוצר את הצבעים הדרמטיים והחמים.

שאסטרונומים יוצאים מחוץ לאטמוספירה (מעל 50 קילומטרים), השמיים נראים להם שחורים לחלוטין, אפילו כשהשמש זורחת. הסיבה המהותית: אין מולקולות, אין פיזור: בחלל, אין כמעט אוויר – צפיפות מולקולות הגז אפסית. בלי פיזור, אין אור: ללא מולקולות גז שיפזרו את האור (הפיזור שיוצר את הצבע הכחול), קרני השמש נעות רק בקו ישר. תוצאה: העין רואה את השמש כעיגול בהיר על רקע חשוך לגמרי. כל אזור שאינו מואר ישירות נשאר שחור – בלי פיזור, אין אור בשמיים.

הסדר האלוהי והחסד בבריאה

הדיוק הפיזיקלי בצבעי השמיים אינו מקרי. מנקודת מבט של אמונה, התופעה הזו היא עדות לתכנון עליון וחסד מדויק:

- חכמה נשגבה: העובדה שאור השמש והאוויר "הותאמו" בדיוק ליצירת אור יום מפוזר מעידה על מערכת מתוכננת. המדע מסביר איך זה קורה, והאמונה עונה על למה ומי עומד מאחורי הסדר הזה.
- הקלה על הראייה: הפיזור הכחול הוא מתנה שמאפשרת לנו לחיות בנוחות. הוא מונע מהשמש להיראות ככתם לבן מסנוור על רקע שחור, ומאיר את הרקיע באופן רך וברור שנעים לעיניים.
- יופי וקדושה: גוון התכלת בשמיים מוזכר במקורות כדבר שמזכיר לנו את כיסא הכבוד. בכך, הופכת התופעה הפיזיקלית לזיכרון רוחני מתמיד שמחבר אותנו ליופי של הבריאה.

שווה קריאה

אם אתה רוצה שאדם יעשה עבורך הכל, גרום לו להרגיש שהוא הכל עבורך.

מכל אדם שאתה פוגש, יש לך מה ללמוד; הכר בייחודו כדרך לכבד את עצמך.

תשומת לב קשובה היא המחמאה הגדולה מכולן; היא מכריזה: "אתה חשוב לי עכשיו, מעבר לכל הסחות הדעת."

ההערכה היא המשאב היחיד שהנפש לעולם לא שבעה ממנו, לכן חובה עלינו להעניק אותה בלי חשבון.

רכוש לבבות על ידי התעניינות כנה בזולת, ולא ע"י ניסיון עקר לרכז את כל עניינם בך.

מנהיגות אמיתית היא היכולת להדליק את האור באחרים דרך הכרה פומבית בהישגיהם הקטנים והגדולים.

הכר באדם כיצירת מופת אלוהית, ואז כבודך אליו לא יהיה תלוי במעמדו או יכולותיו.

הערכה אמיתית אינה רק על מי שאתה, אלא על העוצמה והטוב שאתה מעניק לי כשאני לידך.

אל תחפש את הטעויות; צא למסע ללכוד הרגעים שבהם האחר מצליח, ותן להם חיזוק.

הכפלת תפוקה מתחילה בהכפלת הערך; ככל שתעניק חשיבות, כך תקבל יותר מעשייה וביצועים.

כשאדם חש חשוב, הוא מפסיק לחפש אישור חיצוני ומתחיל לפעול מתוך עוצמה פנימית.

הערכה אינה רק מילה טובה, היא עדשת מגדלת המראה לאדם את גדולתו שהוא עצמו פספס.

עובד שמרגיש נחוץ ומוערך לא יעזוב מקום עבודה; הוא יגן עליו כאילו היה שלו.

הילד שאתה גורם לו להרגיש חשוב, הוא המבוגר שלא יצטרך להוכיח את ערכו לעולם.

אתה לא יכול לגעת בלב של מישהו ולצפות שיסאר אותו הדבר - לא שלו, ולא שלך.

העצמה הדדית: הבעת הערכה מחזקת את הקשר והאמון ההדדיים. היא יוצרת מעגל משוב חיובי - האדם המוערך מרגיש נראה, ובמחו משתחרר דופמין המעודד חזרה על ההתנהגות החיובית, ומחזק את המוטיבציה לשאוף לגבהים חדשים.

רוגע ושמחה: חיים לצד אנשים שנותנים לנו תחושת ערך וחשיבות, מרוממים את רוחנו ומעניקים לנו עוצמה פנימית, רוגע ושמחה.

מראה משקפת: הערכה חיצונית פועלת כמראה ברורה המשתקפת לאדם את כישוריו, נקודות החוזק ותרומתו. היא גורמת לו לחוש בטוח יותר בעצמו ומחזקת את הערכה העצמית שלו.

הערכה היא כוח מניע שמצית את המוטיבציה הפנימית. כאשר אנו מביעים אמונה כנה באדם, הציפייה החיובית הופכת לנבואה המגשימה את עצמה, והאדם משפר את ביצועיו.

השקיית הביטחון: כמו שצמח זקוק למים כדי לגדול, כך האדם זקוק להערכה כדי להתחזק ולפתח את מלוא הפוטנציאל הטמון בו.

אווירה חיובית: מעשי הערכה הם מדבקים, מחממים את הלב ומאירים את הנפש. הם יוצרים סביבה חיובית ומעודדת ובכך בונים קהילה מחויבת בה חברים מעוניינים לתרום.

בריאות הנפש: מחקרים מראים כי אנשים שמביעים ומקבלים הערכה חווים רמות נמוכות יותר של מתח, דיכאון וחוסר שביעות רצון. הערכה תורמת ישירות לרווחה הנפשית.

הערכה ונתינת חשיבות היא המתנה היקרה ביותר שניתן להעניק - היא לא עולה כסף, אבל תוצאותיה יקרות מפז. על ידי נתינה זו, אנו:

- משפרים את מצבו של האחר ומסייעים לו לממש את עצמו.
- משפרים את מצבנו שלנו ותורמים לעולם טוב יותר, תוך קיום המצווה המרכזית: "וְאַהֲבָה לְרֵעֶךָ כָּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח).

הצורך להרגיש מוערכים הוא חלק בלתי נפרד מהטבע האנושי. ההערכה היא כוח רב עוצמה שיכול לשנות חיים. כשם שאנו רוצים ומצפים לקבל הרגשת חשיבות, כך גם האדם העומד ממול זקוק לה נואשות - בואו נהיה אנחנו אלו שמעניקים לו אותה בכל יום מחדש.

ההכרה בטבע האנושי - הרגשת חשיבות

כל אדם הוא בעל ערך וחשיבות אין קץ מעצם בריאתו. כדברי חז"ל, "חביב אדם שנברא בצלם" ו"חייב אדם לומר: בשבילי נברא העולם". זוהי לא רק הצהרה יפה, אלא חובה מעשית המוטלת עלינו: ליזום, לפעול ולגרום לזולת לחוש את ערכו העצמי. חכמינו קבעו זאת ככלל מנחה: "יהא כבוד חברך חביב עליך כשלך" ו"איזהו מכובד? המכבד את הבריות". זוהי דרישה ליצירת סביבה של כבוד הדדי.

הנטייה הטבעית: "אני" ו"שלי" במרכז!

מחקר מקיף שנערך על ידי חברת "ייל" חשף תובנה חדשה וסטטיסטית אודות טבע האדם: בניתוח של 500 שיחות טלפון, המילה 'אני' הוזכרה 3,990 פעמים. המילה השנייה בתדירותה הייתה "שלי". כל מה שקשור לאדם עצמו הוא הנושא המעניין ביותר עבורו. הרב אליהו אליעזר דסלר זצ"ל חידד: "לרוב בני אדם אין מילה אהובה יותר מאשר 'אני', ואין דבר מפואר יותר מאשר 'שמו'".

נטייה זו באה לידי ביטוי גם בהתנהגות יומיומית: כשאנו מציצים באלבום תמונות מאירוע, העין שלנו נמשכת באופן אינסטינקטיבי אל התמונות שלנו. נטייה זו מבהירה כי האדם הוא הכי חשוב לעצמו.

דווקא בגלל הנטייה הטבעית הזו להיות מרוכזים ב"אני" שלנו, עלינו להכיר בכך שהצורך להרגיש מוערך הוא הדחף האנושי העמוק ביותר גם אצל מי שמולנו. מנהלים מצליחים ומחנכים זוכרים תמיד את השלט המואר הבלתי נראה על מצחו של כל אדם: "תן לי תחושת חשיבות!" הכרה בכך והיענות לצורך זה, הופכת את הענקת הרגשת החשיבות למפתח הזהב לרכישת ידידים, להשפעה חיובית על הזולת ולבניית מערכות יחסים יציבות ומועילות.

הערכה כמנוע לצמיחה!

הערכה ונתינת חשיבות אינן רק טוב לב, אלא כוח מניע רב עוצמה המפעיל מנגנונים פסיכולוגיים וחברתיים התורמים לצמיחה הדדית:

1. מעגל החיבור והביטחון - הזנת הנשמה: מענה לצורך בסיסי: הערכה תומכת בצורך האנושי הבלתי ניתן לוותרו בביטחון, חיבור, שייכות וקבלה.

ב"ילקוט ראובני" הביא דבר פלא בשם ספר התמונה: "חמש זוגות נקברו במערה, שלש נגלות ושני נסתרות, הגלויים הם, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה, והנסתרים הם, אדם וחווה, משה וצפורה. ואף על פי שעל משה נאמר "ויקבור אותו בגי", זהו למשל, כי זה הפסוק מכחיש לזה, שאומר "ולא ידע איש את קבורתו", אלו ואלו דברי אלקים חיים, אמת שלא ידע 'איש' את קבורתו, אלא 'המלאכים', והראייה "כי מנגד תראה הארץ ושמה לא תבא" בעצמך אלא יביאוך בטהר, וזה למה, ששם נקבר משה ע"י המלאכים, ועל אדם וחווה יש לכן ענין קבלה לזה מדרבנן".

וכן כתב בספר "שכחת לקט" (ערך משה) [לרבי נתן זצ"ל מק"ק פראנקפורט] וז"ל: "משה וצפורה נקברו במערת המכפלה, כי אומר ואתה לא תבוא אל הארץ, אבל המלאכים יביאוך שמה אחר כך".

והחיד"א ז"ל בספרו 'חומת אנך' (פרשתן אות ז) כתב שדברי ה"ילקוט ראובני" נרמזו בראשי התיבות של מ'ערת ש'דה ה'מכפלה, ר"ת משה, לרמז שמשה רבינו נקבר במערת המכפלה אצל האבות.

ובספר 'מזמרת הארץ' (בפרשתנו, ד"ה ואחרי כן) הביא רמז לדברי ה"ילקוט ראובני" שצפורה נקברה במערת המכפלה, כי סופי התיבות של מערת שדה המכפלה גימטריא "זו היא צפורה" [410], ואמצעי תיבות של מערת שדה המכפלה [שהן האותיות: ע' ר' ד' מ' כ' פ' ל'] גימטריא "דעל ידי המלאכי עליון באו לה" [444].

שאל כומר אחד את הרב: מדוע אתם שונאים כל כך את הגוי? תמה הרב: זאת – מנין לך? הראיה השיב הכומר – שכל בוקר אתם מברכים: "שלא עשני גוי". חייך הרב והשיב: וכל בוקר אנו מברכים: "שלא עשני אשה" – תאמר שאנו שונאים את נשותינו...!!? הבדיחה – בדיחה, אבל יש האומרים: הרושם שלנו מברכת "שלא עשני אשה" של הגבר, וברכת "שעשני כרצונו" של האשה, הוא של התנשאות ויהירות הגבר, זלזול והשפלת ערך האשה. האם זה נכון?

הבה נתאר לעצמנו: נניח שלמלך יש שני שרים. השר הראשון הוא ראש הממשלה, הנפגש עם המלך פעם אחת בשבוע כדי לדון בענייני הממלכה. השר השני הוא הממונה על הבית, שרואה את המלך פעמים רבות במשך היום בתוך הארמון. אם ראש הממשלה יאמר למלך: "אני מודה לך שלא עשית אותי הממונה על הבית", הודאה זו יכולה להתפרש בשתי דרכים: כשבח על מעמדו הרם, או כבזיון – "אני מודה שלא עשית אותי מי שרואה אותך בכל יום, כי לראותך כל יום איני חפץ", ובכך הוא דוחה את קרבת המלך. אך אם הממונה על הבית יאמר למלך: "אני מודה לך שלא עשית אותי ראש הממשלה", הודאה זו יכולה להישמע רק כשבח. השר בעצם אומר: "אני מודה לך שלא עשית אותי ראש ממשלה שאינו יכול לראותך כל יום; אני שמח על כך שאני יכול לראותך פעמים רבות, ובגלל תפקידי אני יכול לשבח אותך יותר". זוהי שמחה על הקרבה היתרה.

אם האשה תברך: "שלא עשני גבר" זה עלול להישמע כך: אני מודה ושמחה שאני לא צריכה לקיים את כל המצוות כמו גבר, לא לקום לתפילה בזמן, לא להניח תפילין ולהתעטף בציצית ללמוד תורה כגבר וכו', לכן היא לא יכולה לברך בלשון זו. אבל גבר שמברך "שלא עשני אשה" המשמעות היא אחת בלבד: שאני מודה לקב"ה שלא עשני אשה שלא חייבת בכל המצוות, אלא כגבר שחייב בכל המצוות שאני חייב בהם מתוקף תפקידי. נמצאנו למדים: דרכה של תורה להשוות בין קבוצות שונות במכנה המשותף שלהן, ולא להשוות בין הקבוצות עצמן. הברכה כלל אינה קשורה למעמדו של האדם או האשה, אלא הודאה לקב"ה על המצוות אשר ציוה אותנו. ואכן, ב"ברכות השחר" אנו מודים ומברכים את הבורא על שזיכנו – כיהודים – בחיוב קיום המצוות! הנותנות לנו טעם לחיות וטעם בחיים, והמביאות אותנו לחיי נצח העילאיים.

ולעניין זה שהאשה מברכת "שעשני כרצונו" הבה נתבונן בדברי בעל "ישועות יעקב" (אורח חיים, סימן מו, ה): "מבואר במדרש שהקב"ה נמלך המלאכים על בריאת האדם... מדרך ענווה כשהדבר נוגע לקטן נמלך הגדול בו. אומנם בריאת האשה עשה הקב"ה "ברצונו לבד"... מכל מקום איננה עלולה לחטוא כמו האדם, וזהו שהיא מברכת "שעשני כרצונו", היינו רצון הקב"ה לבד בלי שנמלך במלאכים". אם כן לשון הברכה "שעשני כרצונו" הוא על פי לשון המדרש.

ויש אומרים על ברכה זו שהאשה "היא כמי שמצדיקה עליה את הדין" (הלבוש), והיא מדרגה גדולה בזה שהיא מכירה ורוצה להיות מה שהוא רצון הקב"ה.

הגנש לבני אדם

סדרת הספרים "הגנש לבני אדם" יצאה לאור!
אוצר חובנות בתקשורת בן אישית
הרב יוסף גבאי

העצמה אישית! תקשורת בן בני זוג ועוד!
כיצד לרכוש ידידים! איך להשפיע!

להזמנות פרטים ורכישה 0523379614 אבינועם | מומלץ לבני זוג. הורים. מחנכים. מטפלים. וכל אחד באשר הוא!